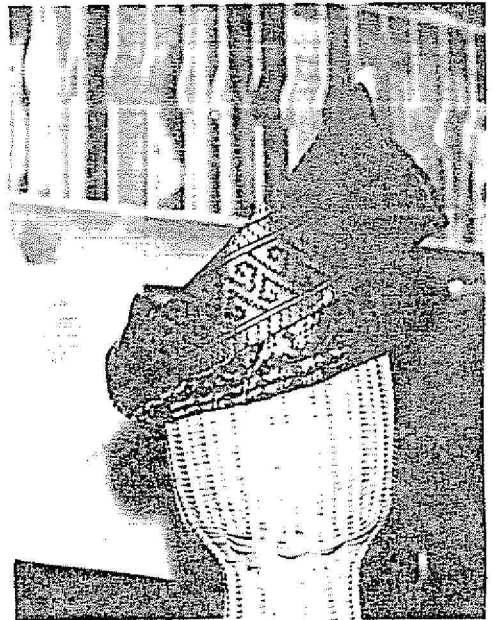

UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA
JABATAN PENGAJIAN PEMBANGUNAN MANUSIA

HIASAN-HIASAN KEPALA LELAKI DAN WANITA KAUM
MINANGKABAU

PENSYARAH : PN. NAIMAH SALLEH
PN. AZIAH HASHIM
CIK ELLI KAMARIAH

UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA
JABATAN PENGAJIAN PEMBANGUNAN MANUSIA

TAJUK : HIASAN KEPALA LELAKI DAN WANITA KAUM
MINANGKABAU

DISEDIAKAN OLEH : KAMSIAH KAMARUDIN 20711
MASTURA KAMARUDIN 22315
AZIZAH ABDULLAH 21249
 SHARIFAH SALMAH SYED HARUN 20582

PRAKATA

I.0 PENDAHULUAN

I.I Pengenalan 1

2.0 SEJARAH

2.1 Sejarah Dan Asal-Usul Hiasan Kepala
Minangkabau 2

3.0 JENIS-JENIS HIASAN KEPALA

3.1 Hiasan Kepala Tradisi Wanita.....5
3.2 Hiasan Kepala Kaum Lelaki.....9
3.3 Cara Melipat Tengkolok Wanita. 10
Minangkabau
3.4 Pakaian Adat Pengantin 16
3.5 Gambar Hiasan Kepala
Pengantin Minangkabau 19

4.0 Perkembangan Hiasan Kepala 25

5.0 PENUTUP 26

BIBLIOGRAFI

SENARAI GAMBARMUKASURAT

Gambar I :	Bangunan Teratak Perpatih	3
Gambar 2 :	Tengkolok Gonjong	4
Gambar 3 :	Bentuk Asal Kain untuk Membuat Tengkolok	II
Gambar 4 :	Hiasan-Hiasan Kepala Kaum Wanita	12
Gambar 5 :	Hiasan-Hiasan Kepala Lelaki	13 - 15
Gambar 6 :	Contoh-contoh Bunga Sunting	19
Gambar 7 :	Gambar Hiasan Kepala Bagi Pengantin	20 - 21

PRAKATA

Bismillahirrahmanirrahim.

Segala puji-pujian bagi Allah s.w.t. Tuhan seru sekalian alam,. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w, kaum kerabat serta pengikutnya.

Alhamdulillah kami telah selesai menyediakan kertas projek bertajuk 'Hiasan-hiasan Kepala Lelaki dan Wanita Kaum Minangkabau'. Kami ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada individu-individu yang terlibat didalam penyediaan kertas projek ini.

Pertamanya berbanyak-banyak terima kasih diucapkan kepada Pn. Naimah, Pn. Aziah serta Cik Elli Kamariah selaku pensyarah kursus Pakaian: Keperluan Asas dan Sekunder (PKK 35I), yang telah memberi tunjukajar, nasihat, bimbingan serta dorongan semasa penyediaan kertas kerje ini dijalankan.

Seterusnya, ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Dr. Norhalim Hj. Ibrahim, pensyarah di Jabatan Sains Kemasyarakatan, Fakulti Pengajian Pendidikan UPM yang telah banyak membantu kami mendapatkan sumber-sumber kajian projek ini.

Tidak dilupakan juga, kami mengucapkan ribuan terima kasih kepada Hajjah Nurmah bt. Zainal, Pengurus Kedai Cahaya Murni, Seremban yang telah banyak memberikan kerjasama kepada penghasilan kertas projek ini.

Tidak ketinggalan juga, ucapan terima kasih kami tujukan kepada pihak Muzium Negeri, Negeri Sembilan, Kompleks Penerangan Pelancongan Malaysia (MATIC), Perbadanan Kemajuan Pelancongan Malaysia (TDC) serta Muzium Negara dan individu-individu yang terlibat secara tidak langsung.

Begitu juga ucapan terima kasih khas kepada ahli-ahli kumpulan yang telah bertungkus lumus menghasilkan kertas projek ini. Kami berharap agar kertas projek ini dapat memberi manfaat kepada para pembaca.

Sekian Wassalam.

4.0 PERKEMBANGAN HIASAN KEPALA

Perkembangan pada bentuk dan fungsi pemakaian hiasan kepala ini berlaku disebabkan faktor sosio demografi, pengaruh agama Islam, asimilasi budaya serta perubahan zaman. Banyak aspek-aspek daripada hiasan kepala ini telah mengalami perubahan. Namun begitu, perubahan ini tidaklah begitu ketara dalam amalan masyarakat Minangkabau Negeri Sembilan. Bentuk tengkolok wanita masih dikekalkan walaupun fungsinya adalah lebih kepada pakaian perkahwinan dan pakaian tradisional.

Bentuk sunting juga telah mengalami pengubahsuaian dari segi bentuk dan bahan-bahan buatannya. Fungsinya masih tetap sama dan semakin disesuaikan dengan citarasa masyarakat. Bentuk destar dan saluak lelaki juga tidak terkecuali mengalami perubahan dari segi fungsi dan cara pemakaiannya. Terdapat sedikit penambahan dari segi aksesori dan bentuk serta cara lipatannya. Fungsi destar dan saluak juga adalah lebih untuk upacara perkahwinan, pertabalan Datuk Undang dan pakaian untuk tarian-tarian tradisional.

BIBLIOGRAFI

Shafnir Abu Nain. (1980). Pakaian Adat Minangkabau. Kertas kerja Seminar Internasional mengenai Kesusasteraan, Kemasyarakatan dan Kebudayaan Minangkabau, Jilid 2

Siti Zainon Ismail. ( ). Pakaian Cara Melayu Negeri Sembilan Simbolisme Adat Perpatih di Wilayah Rantau Minangkabau. Jurnal Persatuan Sejarah Malaysia Cawangan Negeri Sembilan, 14, 18-33